

ΒΑΡΑΘΡΟΝ «ΣΚΟΡΠΙΩΝ» ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ ΛΕΩΝΙΔΙΟΥ

Α. Σ. Μ. 4332

Υπό Ίω. Ίωάννου

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Τὴν θέση τοῦ βαράθρου τῶν Σκορπιῶν ὑποδεικνύει ὁ κ. Π. Γ. Γκιουζέλης ἢ Μπατατάμ, κάτοικος τοῦ Λεωνιδίου, ὁ ὁποῖος μᾶς ὑπέδειξε καὶ τὸ περίφημο σπήλαιο τοῦ Διονύσου μονῆς Ἁγίου Νικολάου Σύντζας. Μετὰ ἀπὸ τὴν πρώτην ἔρευνα στὸ σπήλαιο τοῦ Διονύσου κατὰ τὴν Ἑλληνο-Γαλλικὴ Σπηλ. Συνάντηση τοῦ 1973 ἐξερευνηθήκε καὶ τὸ σπήλαιο τῶν Σκορπιῶν τὸν Αὐγούστο. Ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς ἔλαβον μέρος ὁ κ. Ί. Ίωάννου ποῦ ἐντολῆ Ε.Σ.Ε. ἀνέλαβε τὴν μελέτη τοῦ βαράθρου καὶ ἡ κ. Ἄννα Πετροχείλου, ὁ κ. Δ. Διάγκος, ἡ δις Ἄν. Μπρέργκιν, ἡ δις Γ. Ίωάννου, ὁ κ. Γ. Δηλαράς, ὁ κ. Η. Βαμβάκας, ὁ κ. Δ. Ἀλφιέρης. Ἀπὸ Γαλλικῆς πλευρᾶς οἱ J-M. RELIN, D. TURBE, P. GUILLEMOT, BR. MOTROT, S. GARIN, G. RELIN, J-F. MIGNOT, R. GAUTIER.

ΘΕΣΙΣ

Τὸ βάραθρο θρῖσκεται σὲ ἀπόστασι καὶ ὑψομετρικὴ διαφορά 200 μ. περὶ που ἀπὸ τὸ ἐκκλησάκι τοῦ Προφήτη Ἡλία, τὸ ὁποῖο εἶναι κοντὰ στὸ Λεωνίδιο. Ἀπὸ τὸ Λεωνίδιο στὸν Προφήτη Ἡλία καὶ στὴν εἴσοδο τοῦ βαράθρου, φθάνοιμε μετὰ ἀπὸ πορεία τριῶν τετάρτων.

ΤΟ ΒΑΡΑΘΡΟ

Τὸ βάραθρο τῶν Σκορπιῶν μὲ τίς μεγάλες φυσικὲς δυσκολίες ἀλλὰ καὶ τίς τεχνικὲς στὴν ὀργάνωσι τοῦ ὕλικου γιὰ τὴν κάθοδο μέχρι τὸ βαθύτερο σημεῖο, ἀπαίτησε χρόνο τεσσάρων ἡμερῶν. Εἶναι καλύτερα νὰ ἐξηγήσοιμε τίς ἐργασίες ποῦ κάναμε κάθε μία ἡμέρα ἀπὸ τίς τέσσερες ποῦ χρειάστηκαν γιὰ τὴν ολοκλήρωσι τῆς ἐξερευνήσεως τοῦ βαράθρου τῶν Σκορπιῶν.

ΠΡΩΤΗ ΗΜΕΡΑ

Κατὰ τὴν πρώτην ἡμέρα ἔγινε ὀργάνωσι τοῦ ὕλικου στὸ πρῶτο τμήμα τοῦ βαράθρου ποῦ κατεβαίνοιμε σ' αὐτὸ μὲ κάθετη κατάβασι 2,50 μ. Βοηθητικὸ γιὰ τὴν κατάβασι εἶναι ὁ κορμὸς τῆς σκυιάς ποῦ εἶναι φυτρωμένη στὴν κορυφῆ τοῦ σωροῦ ἀπὸ πέτρες καὶ χῶματα ποῦ σχηματίζετα στὸ τμήμα αὐτὸ τοῦ βαράθρου. Ἡ εἴσοδος τοῦ βαράθρου εἶναι δίδυμη, ἢ μία ἔχει διαστάσεις 0,50 μ. X 0,50 μ.

και η δεύτερη 1 μ. X 2,50 μ. Από την δεύτερη γίνεται και η είσοδος και η κατάβασις πρὸς τὸ βάραθρο. Μετὰ τὴν κατάβαση δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ σχηματίζεται θάλαμος με̄ διαστάσεις μῆκος 20 μ., πλάτος 8 μ. καὶ ὕψος ὀροφῆς ἀπὸ 4 μ. ἕως 7 μ. Συνολικὴ κατάβασις ἀπὸ τὸ ἐπίπεδο τῆς εἰσόδου μέχρι τὴν ἀρχὴ τῶν δύο βαράθρων δεξιῶ καὶ ἀριστεροῦ 10 μ. Γίνεται βυθομέτρησις τοῦ δεξιῶ βαράθρου καὶ διαπιστώνεται ὅτι ἔχει κάθετο βάθος 92 μ.

Ἀρχίζουμε τὴν κατάβαση στὸ δεξιὸ βάραθρο. Στὰ 30 μ. ὑπάρχει μικρὸς ἐξώστης. Μέχρι τὸν πρῶτο ἐξώστη κατέβηκαν ὁ JAN-MARC RELIN καὶ ἡ PATRICIA GUILLEMOT. Σὲ 15 μ. πιδ κάτω ὑπάρχει ἕνας δεῦτερος μικρότερος ἐξώστης ποὺ μετὰ βίας εἶναι δυνατόν νὰ σταθῆ ἕνα ἄτομο. Μέχρι τὸν δεῦ-

Ἡ ὁμάς ἐξερευνησίσεως Βαράθρου «Σκορπιῶν» Λεωνιδίου.

(Φωτ. Ἄννας Πετροχειλοῦ)

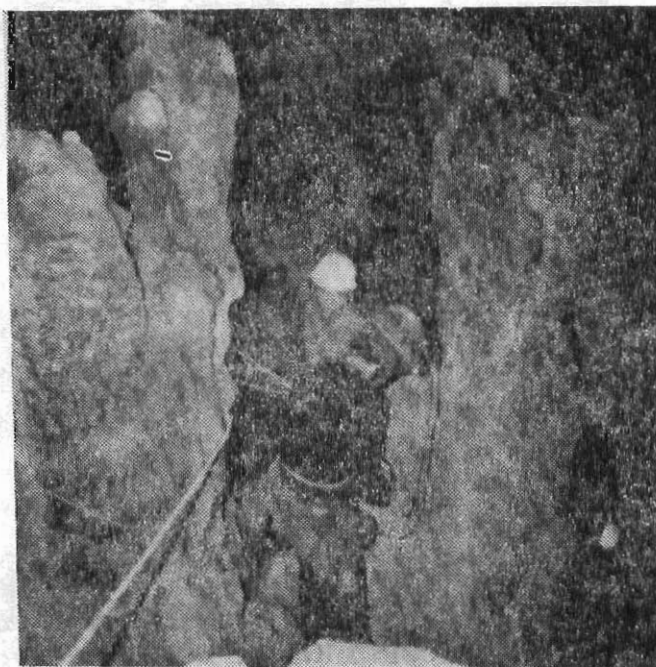
τερο ἐξώστη κατέβηκε ὁ Ἰωάν. Ἰωάννου. Μέχρι τὸ τέρμα τοῦ δεξιῶ βαράθρου, στὰ 92 μ., κατέβηκε ὁ JEAN-FRANCOIS MIGNOT. Τὸ δάπεδο τοῦ βαράθρου εἶναι καλυμμένο ἀπὸ φερτὰ ὑλικά καὶ ἔχει διαστάσεις 2,50 μ. X 4 μ. Ἐπειδὴ ἦταν πολὺ ἐπικίνδυνη ἡ παραμονὴ στὴν βάση τοῦ βαράθρου καὶ ἐπειδὴ δὲν παρουσίαζε ἰδιαιτέρω ἐνδιαφέρον, ἀποφασίστηκε νὰ μὴν κατέβουν ἄλλα ἄτομα μέχρι τὸ τέλος τοῦ δεξιῶ βαράθρου.

Ἀρχίσαμε τὴν προετοιμασίαν γιὰ τὴν κατάβαση στὸ ἀριστερὸ βάραθρο. Με̄ κάθετην κατάβαση 20 μ. βρισκόμαστε σὲ θάλαμο με̄ διαστάσεις 18 μ. μῆκος πλάτος στὴν βάση τῆς καταβάσεως 4 μ. καὶ πρὸς τὴν συνέχεια τοῦ βαράθρου 8 μ. καὶ ὕψος ὀροφῆς 20 μ. Ἔχει πλουσιώτατο διάκοσμο ἀπὸ σταλαχτιτὲς καὶ ὀγκώδεις σταλαχτιτικὲς πτυχώσεις στὰ τοιχώματα τοῦ θαλάμου, ἐνῶ πρὸς τὸ τέλος τοῦ θαλάμου ὑπάρχει μεγάλος σταλαγμίτης με̄ διαστάσεις 4 μ. X 4 μ. καὶ με̄ ὕψος 2,50 μ. Με̄ πολὺ κατηφορικὸ δάπεδο, με̄ μῆκος 14 μ. καὶ βάθος 10 μ., βρισκόμαστε στὸν

μεγάλο εξώστη που ή δεξιά του πλευρά είναι το άνοιγμα τής συνέχειας του βαράθρου με διαστάσεις 1,50 μ. X 10 μ. και κάθετη κατάοαση 155 μ. μέχρι το τέλος του. Γίνεται ή βυθιμέτρησης του βαράθρου από τους JEAN-MARC RELIN και Ίωάν. Ίωάννου.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΗΜΕΡΑ

Γνωρίζοντας το βάθος του άριστερου βαράθρου που συνολικά είναι 208 μ., ετοιμάσαμε τα υλικά και κατεδήκαμε μέχρι τον μεγάλο εξώστη. Κατέβηκαν μέχρι τον μεγάλο εξώστη JEAN-FRANCOIS MIGNOT, RAYMOND GAUTIER.

Κατάβασις στο δεξιό βάραθρο του σπηλαίου (βαράθρου) « Σκορπιών » Λεωνιδίου (κιτακορόφου) βάθους 92 μ. Στο βάθος ό κ. Jean Marc Relin.

(Φωτ. Α Πετροχειλου)

BRIGITTE MOTROT, SILVETTE GARIN, DOMINIQUE TURBE, PATRICIA GUILLEMOT και οι Έλληνες Δημήτριος Λάγκος, Γεράσιμος Δηλαράς, Γεωργία Ίωάννου.

Μετά τον μεγάλο εξώστη κατεδήκαμε 10 μ. σ' έναν πιο μικρό εξώστη και μέχρις εδώ κατεβάσαμε την λάμπα που μας έδινε φως.

Μια γεννήτρια που ήταν έγκατεστημένη εις την είσοδον του βαράθρου, δυ-

ατυχώς χάλασε και άρκεστήκαμε στο φως των φαναριών της κεφαλής. Μέχρι τον μικρό εξώστη κατέβηκε ο Ίωάν. Ίωάννου. Ο JEAN-MARC RELIN προσπάθησε να φτάσει έναν σταλαγματικό εξώστη που βρισκόταν 30 μ. πιδ κάτω από τον μικρό εξώστη αλλά στάθηκε αδύνατο διότι βρισκόμαστε 6 μ. πιδ δεξιά του. Η δεύτερη ημέρα τέλειωσε με την εξοδό μας από το βάραθρο και με σχέδια για την τρίτη ημέρα για το πώς θα κατορθώναμε με τα υλικά που είχαμε να κατέβουμε στο βαθύτερο τμήμα του βάραθρου.

ΤΡΙΤΗ ΗΜΕΡΑ

Από τον μεγάλο εξώστη μεταφέραμε πιδ άριστερά τις σχάλες, ώστε να συναντήσουμε στα 40 μ. τον σταλαγματικό εξώστη, διότι αν δεν υπήρχε η στάσις αυτή στην κάθετη κατάβαση των 155 μ. θα ήταν αδύνατο να πραγματοποιηθεί η κατάβασις χωρίς την βοήθεια βαρούλικου. Και πάλι η αντιμετώπιση μιας τόσο κουραστικής καταβάσεως με ανεμόσκαλα και σχοινί ήταν πολύ σοβαρό πρόβλημα για εκείνους που θα κατέβαιναν μέχρι το τέλος. Η ασφάλεια μεταφέρθηκε στον μικρό εξώστη αλλά το σύνολο των υλικών παρέμεινε στον μεγάλο εξώστη. Η βάση της καταβάσεως είναι πολύ διακοσμημένη και έχει διαστάσεις 10 μ. μήκος και πλάτος 4 μ., άριστερά στο δάπεδο μικρή λεκάνη συλλογής νερού και πολλοί λευκοί σταλαγμαίτες με ύψος 1 μ. Στο σημείο αυτό υπήρχε και το πτώμα φιδιού, πρόσφατα όπως φαίνεται πεσμένου κατά λάθος στο βάραθρο. Δεξιά στο δάπεδο, ανάμεσα από μεγάλους όγκολίθους με μήκος 20 μ. και βάθος 13 μ. τελειώνει το βάραθρο με μεγάλες λεκάνες συλλογής νερού. Το δάπεδο είναι καλυμμένο με σταλαγματικό υλικό και όγκολίθους. Φαίνεται ότι το βάραθρο συνεχίζει και κάτω από τις λεκάνες συλλογής νερού.

Η κατάβαση και ανάβαση από το άριστερό βάραθρο με το συνολικό βάθος των 208 μ. διήρκεσε 14 ώρες. Μέχρι το βαθύτερο σημείο κατέβηκαν μόνοι δύο σπηλαιολόγοι, οι JEAN-MARC RELIN και Ίωάν. Ίωάννου.

Πολύ εξυτηρήτησε το τηλέφωνο στην έρευνα του βάραθρου.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΗΜΕΡΑ

Η τετάρτη ημέρα αφιερώθηκε στην συλλογή των υλικών και την εξοδό τους από το βάραθρο.

Σαν χώρος ύπνου της αποστολής χρησιμοποιήθηκε η ταμιενταυλή στο εκκλησάκι του Προφήτη Ήλια. Η στέγνα του νερού της εκκλησίας εκάλυψε τις ανάγκες μας.

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

Το συνολικό βάθος του άριστερου βάραθρου είναι 208 μ. και του δεξιού 92 μ.

Δέν παρατηρήθη κανένα εύρημα π, τμήμα άγγείου στην επιφάνεια του δαπέδου ολοκλήρου του βεράθρου. Επίσης ούτε όστρα που να παρουσιάζουν ενδιαφέρον. Δέν είναι γνωστός κανένας θρύλος ή παράδοση για τó βεράθρο αυτό, γιατί!

Κατάβασις στο άριστερό βεράθρο του σπηλαίου (βεράθρου)
«Σκορπιών». Κατακορύφου βάθους 208 μ. Στη φωτογραφία δ κ. Ι. Ίωάννου.

(Φωτ. Jean · Marc Relin)

λίγοι τó γνωρίζουν και χωρίς μάλιστα να ύποπτεύονται ότι είναι τó βαθύτερο μέχρι σήμερα Έλληνικό βεράθρο.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Το θάραθρο των Σκορπιών παρουσιάζει μεγάλο τουριστικό ενδιαφέρον, αλλά για την αξιοποίησή του υπάρχουν τεχνικά προβλήματα και θ' απαιτηθούν μεγάλες δαπάνες. Στο μέλλον είναι δυνατόν ν' αξιοποιηθῆ ἀφοῦ γίνει τοῦννελ νά ἐνώσῃ τὴν βάση του με τὴν ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια. Ἀπὸ τὴν βάση τοῦ θαραθροῦ ἔως τὴν εἰσοδὸ του ἢ μέχρις ἑνὸς τμήματός του εἶναι δυνατόν νά τοποθετηθῆ ἀνεγκυστήρας, ὁ ὁποῖος θὰ προσφέρῃ στοὺς ἐπισκέπτες τὴν εὐχέρεια νά παρατηροῦν τὰ στολισμένα τοιχώματα τοῦ θαραθροῦ, καθὼς θὰ φωτίζονται ἀπὸ προβολεῖς ποὺ θὰ φέρῃ πάνω του ὁ ἀνεγκυστήρας σὲ κατάλληλα σημεῖα του.

Νομίζουμε ὅτι προβλήματα τεχνικὰ καὶ φυσικὰ δὲν εἶναι ἐμπόδια γιὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἀξιοποιήσεως τοῦ μοναδικοῦ αὐτοῦ μνημείου τῆς χώρας, ἀλλὰ χρειάζονται οἱ ἄνθρωποι ποὺ θὰ ἀναλάβουν τὴν πρωτοβουλία γιὰ τὴν διευθέτησίν του.

Θεωρεῖται ὡς τὸ θαυότερο γνωστὸ Ἑλληνικὸ θάραθρο. Ἐπίσης γιὰ πρώτη φορά σπηλαιολόγοι κατέβηκαν σὲ βάθος 208 μ. στὴν Ἑλλάδα. Ἡ δευτέρα μεγαλύτερη κατάβαση σὲ Ἑλληνικὸ θάραθρο εἶναι ἐκείνη ποὺ πραγματοποιήθηκε στὸ θάραθρο Ἀγκάθι Χαλκιοπούλων Ἀμφιλοχίας με βάθος 187,50 μ. Ἡ κατάβασις ὅμως αὐτὴ εἶχε γίνει με θαροῦλο καὶ ὄχι με ἀνεμόσκαλες καὶ ἀναρριχητικὰ σχοινιά. Στὸ Ἀγκάθι εἶχε κατέβει ὁ ἀείμνηστος Ἰωάν. Πετράχειλος.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Τὸ ὄνομά του πήρε τὸ θάραθρο τῶν «Σκορπιῶν» ἀπὸ τοὺς σκορπιούς ποὺ δρέθηκα) στὴν εἰσοδὸ του.

Χρειάζεται νά γίνει κατὰ τὴν ἐποχὴ τῶν βροχοπτώσεων ρίψις φλουορεσαίνης ἐντὸς τοῦ θαραθροῦ γιὰ νά διαπιστωθῆ με ποιὲς πηγές τῆς περιοχῆς συγκοινωνεῖ καὶ τίς τροφοδοτεῖ με τὰ νερά ποὺ δέχεται τὸ θάραθρο. Ἴσως νά ἔχη σχέση με τὴν πηγὴ ποὺ θρίσκειται στὴν παραλία τοῦ Λεωνιδίου, αὐτὸ ὅμως ἢ ἔρευνα εἶναι δυνατόν νά διαπιστώσῃ.

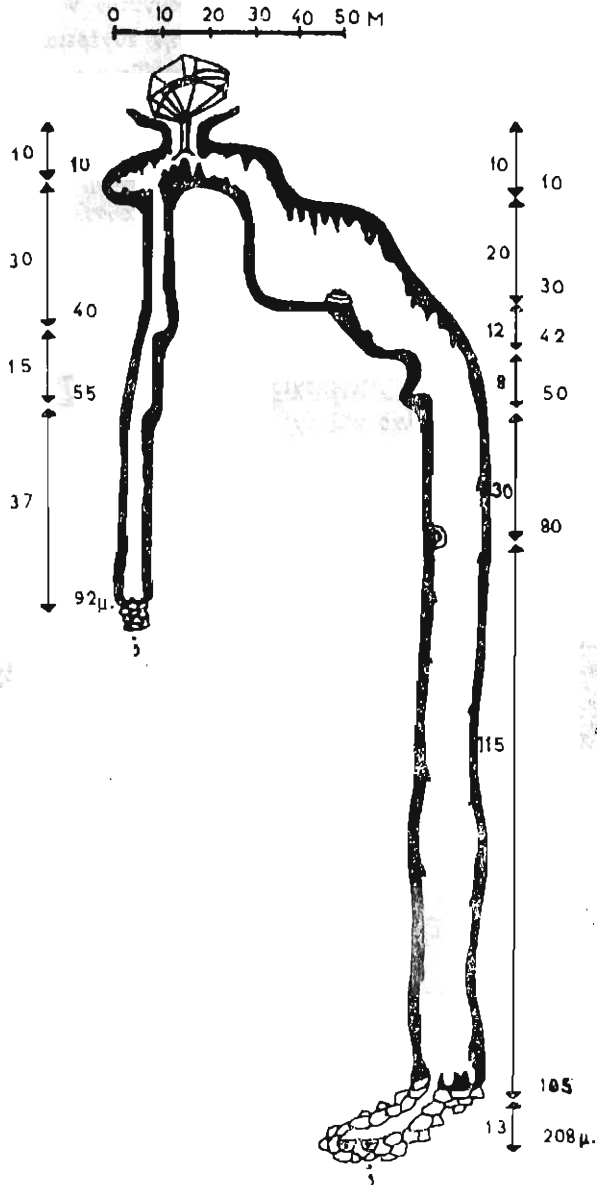
Δρ Γ. Γ. Η πηχὴ Νέοστ' ἀνη. συγχοτε ἀπόφαση
Ζοιωναν' —
Γραφεῖο 9-763

ΒΑΡΑΘΡΟ 'ΣΚΟΡΠΙΩΝ. ΛΕΩΝΙΔΙΟΥ'

ΣΧΕΔΙΑΣΙΣ ΚΑΘΕΤΟΥ ΤΟΜΗΣ ΙΩΑΝΝ. ΙΩΑΝΝΟΥ

ΚΛΙΜΑΞ 1:1.000

Α.Σ.Μ. Ε.Σ.Ε. 4.332

Le gouffre « Scorpion » de Prophète Elie à Leonidion 344

No S. S. G. 4332 Par Jean Ioannou

Ce gouffre est situé à une distance de 200 m. et plus haut que la petite église du Prophète Elie, près de la ville Leonidion.

Le gouffre n'était pas connu et c'est Mr G. Giouzelis qui nous a indiqué l'entrée de celui-ci ainsi que celle de la grotte « Dionysos » de St Nicolas de Syntza.

Le gouffre fut exploré à l'occasion de la rencontre Franco - Hellénique au mois d'Août. 1973. Ont coparticipé les étudiants de l'Université de Tours : I. - M. Relin, D. Turbe, P. Guillemot, Br. Motrot, S. Garin, G. Relin, J. - Mignot, R. Gautier, et de la part de la S.S.G. Mme Petrochilos, Mme An Birgin, et Mrs D. Liagos, G. Dilaras, E. Vavmacas, D. Alfieris, Melle G. Ioannou et le présent auteur. L'exploration a duré 4 jours. Le gouffre se divise en deux sections. Celle, à droite, présente une profondeur verticale de 92 m., et Meur J. - F. Mignot seulement a touché le fond. A l'autre section (à gauche) Mr J. - M. Relin et le présent auteur sont descendus jusqu' au fond, profondeur totale 208 m.

Ce gouffre est le plus profond entre les gouffres connus en Grèce, où des spéléologues sont descendus jusqu' à 208 m. de profondeur.

Sa mise en valeur touristique pourrait être réalisée en installant un ascenseur à l'intérieur, et en ouvrant un tunnel de la surface du sol jusque à son fond.